

jában hiúságunk talán soha el nem hengeríthető sziklatömbje hever.

S amilyen a nép, olyan a királya, II. Vilmos is. Soha négyesfogaton nem jár. Ezt a fényűzést talán rossz néven is vennék tőle a jó württembergiek. Minden kíséret nélkül szokott elvegyülni a népe között, megközelíthető mindenki számára, ami nem ritkán humoros jelenetekre ad alkalmat. Egy ízben kedvenc agara, rendesen egyetlen kísérője, eltépte egy utcai suhanc nadrágját. A fiu méltatlankodva fordul oda a királyhoz:

— Siehst du Kenich, warum gibst du auf dein Hind net acht?! (Látod te király, miért nem ügyelsz a kutyádra?!)

A király mosolyogva kérleli, hogy ne haragudjék és elkéri a megkárosultnak a címét s még aznap egy vadonatúj öltözetet kárpótolja.

Az új királyi palota, a maga 276 helyiséggel a tizenharmadik század francia stíljének egyik remekműve, lakatlan. A király ugyanis túlságosan költségesnek tartja az ilyen nagy palota rendbentartásához szükséges személyzetet, a palota fűtését és világítását. Azért a Charlotten-strasse egy sokkal szerényebb palotájában húzódott meg. Egyemeletes szerény

külső épület ez, amely semmivel sem különb, mint egy-egy jobbfejű nemesi kuriánk.

Magát a württembergiek demokrata királyát nem volt szerencsém látni, mert ép a fronton tartózkodott. Ugyanez okból Bukarest elfoglalásának a hírére nem a király palotája előtt gyülekezett össze a hazafias, tüntető közönség, mint rendesen, hanem Róbert herceg palotája előtt. És ennek a győzelemnek a megünneplése a legmegkapóbb látványok egyike, amelyeknek tanúja voltam. Óriási embertömeg lepte el a palota előtti teret. Gyermekek és öregek, lányok és asszonyok, civilek és katonák. Sok-sok ezer ember. És ahányan voltak, mind hazafias dalokat énekelték. Oly harmonikusan, mintha előre összehangoltak volna s mintha valami láthatatlan karmester dirigálná őket. Sok-sok ezer szívnek az összedobbanása nyilatkozott meg e dalokban s éreztem, hogy valamennyien: ifjak és aggastyánok, férfiak és nők, polgárok és katonák szívében ugyanaz az érzelmek, agyában ugyanaz a gondolat honol. S éreztem, hogy amely nemzet érzelmében és gondolatban ennyire egy, az elgyőzhetetlen.

Striegl F. József.

A tanács hétfői ülésén elhatározta, hogy a koronázási dombra a Királyhalomról kiűldi a földet, mert 1883-ban itt járt a király.

Út a többtermelés felé.

— Küzdényi Szilárd előadása. —

(Saját tudósítónktól.) A kereskedelmi és iparkamara előadás-ciklusának során vasárnap Küzdényi Szilárd tartott előadást a szikes területek feljavításáról. Az előadót dr. Tonelli kamarai titkár mutatta be a közönségnek. Bevezető beszédében különösen arra utalt, hogy mi indította a kereskedelmi és iparkamarát arra, hogy egy teljesen mezőgazdasági jellegű előadás tartásáról gondoskodjék. Legkedvezőbb esetben a háború a teljes likvidálással együtt három évet vesz igénybe, aminek összes terhe 25 milliárd korona, ami viszont költségvetésünket legalább egy milliárddal fogja megterhelni. Meg kell javítanunk azonkívül a külfölddel szemben kereskedelmi és fizetési mérlegünket, helyre kell állítanunk valutánkat. Ezt csakis nagy kivitellel érhetjük el, amit főként a mezőgazdaságtól kell várunk. Tonelli számadatokkal igazolta a magyar föld alacsony terméshozzájárulását és bizonyította, hogy a holdankénti átlagok fokozása, a használatlan területek feljavítása révén a magyar föld termelését könnyen lehet egy milliárddal fokozni, ami egyértelmű a reánk háramló pénzügyi nehézségek megoldásával. Ez a gondolatmenet vitte rá a kamarát a mezőgazdasági többtermelés problémájának vizsgálatára és ezért kérte fel a kamara Küzdényi Szilárdot, aki Czibakházán szinte csodálatos eredményeket ért el a szikes területek feljavításával, hogy gazdag tapasztalatait Szeged közönsége előtt ismertesse.

Küzdényi abból indult ki, hogy a szikes talajok tulajdonképpen a növényi életre szükséges ásványi sókat a legnagyobb mennyiségben tartalmazzák, sőt éppen a sókban való túlságos bőség öli meg bennük a növényzetet. A talajalakulás általános tényezőinek ismertetéséből kiindulva tért át a saját rendszerének az ismertetésére, amely a tudományos kutatások eredményeinek felhasználásán kívül főként a természet működő erőinek emberi eszközökkel való utánzásán alapul. Az elszikesedés okai gyanánt a legeltetést, a talajvizet és a kezdetleges szántóföldi gazdálkodást sorolta fel, tehát a baj oka legtöbb esetben a hibás emberi gazdálkodás. Részletesen bizonyította ezeknek a körülményeknek a talaj termőképességére való hatását, majd így folytatta:

— A szikes talajok jó termőfölddé válnak, ha rendkívül sűrű szerkezetüket ritkává átalakítjuk, ha a felső rétegekben összehalmozott sókat vastagabb rétegre eloszlatjuk, ha a felsőréteget a megmunkálásra, a magának csirázására és kikelésére alkalmas porhanyó földdé átalakítjuk. A sűrű talajszerkezetnek ritkábbá tételére a leghatásosabb és leggyorsabb eljárás a vízáteresztő rétegek leérő rigolozás és a növénygyökérzettel való behálózás, a zöld ugar. Legbiztosabban célt érünk, ha ezen két eljárást együttesen alkalmazzuk. A talaj felső rétegében összehalmozott sok sós vastagabb talajrétegre való elosztására szükséges, hogy a már ritkább szerkezetre átalakított talajra jutó csapadékot, esőt, hót, hót elfolyni és elpárologni nem

Szeged a koronázási ünnepségeken.

(Saját tudósítónktól.) Sándor János belügyminiszter hétfőn a törvényhatóságnak a koronázási ünnepségeken való részvétele ügyében a következő táviratot intézte Szeged város közönségéhez:

— A király és királyné megkoronázása december 30-án fog végbemenni. Alkotmányunk e magasztos ünnepén méltó hely illeti meg a törvényhatóságokat is. A koronázási ünnepség ezuttal a háború okozta rendkívüli körülményekre és a nemzeti gyászra való tekintettel szűkebb keretek között fog lefolyni és azon a törvényhatóságok csak három tagú küldöttséggel vehetnek részt, akik egyike a törvényhatóság zászlóvivője lesz. Midőn erről a törvényhatóságot értesítem, felkérem, hogy küldötteinnek nevét hozzam sürgősen jelentsék be. A kiküldöttek diszruhában jelennek meg. A koronázási ünnepség alatt a gyászruha viselése és a gyászjelvények alkalmazása fel lesz függesztve.

Sándor János,
belügyminiszter.

A belügyminiszternek ezzel a táviratával hétfői ülésén foglalkozott a tanács. Dr. Gadl Endre előterjesztésére elhatározták, hogy Szeged képviselőiben dr. Somogyi Szilveszter polgármester, Bokor Pál helyettes-polgármestert és Várhelyi József prépost-kanonokot küldik Budapestre a koronázási ünnepségekre. A tanács ilyen irányban tesz előterjesztést a közgyűlésnek is. A keddi, közgyűlést előkészítő tanácsülés egyébként még foglalkozik ezzel a kérdéssel.

Amint a Délmagyarország megírta már, a budapesti államrendőrség átiratban kérte a szegedi rendőrséget, hogy nyolc nappal a Budapestre való felutazás előtt jelentsék be nála, kik utaznak Szeged képviselőiben a koronázási ünnepségekre. Csak így lehet ugyanis kocsikat biztosítani.

A koronázási ünnepségek ügyében még egy átirat érkezett hétfőn a belügyminisztertől Szeged közönségének címezve. Ez a távirat szövege a következő:

— A megkoronázott király a mély érzelmű nemzeti hagyománynak megfelelően a koronázási halmon négy kardvágással jelképezi, hogy győzelmes kardjával megvédi az országot bármely oldalról fenyegető ellenséggel szemben. Ősi szokás, hogy a koronázási halomhoz, amely hazánk szent földjét képviseli, az ország valamennyi törvényhatósága küld földet. A koronázási ünnepnek e fenséges mozzanata sohasem volt jelentősebb, mint most, amikor királyunk északon, délen, keleten és nyugaton vezeti győzelemre hős seregeinket. Felkérem a törvényhatóságot, hogy a koronázási halomhoz saját területének történelmi nevezetességű helyeiről öt kilogramm súlyú tiszta földet postán, a következő felirással: „hivataltól, koronázási ügyben portómentes” hozzam sürgősen beküldeni sziveskedjék. A koronázásra való meghívást a törvényhatóságnak egyidejűleg megküldtem. Sándor János, belügyminiszter.

Abonyi Mihály

ezelőtt Holtzer és Abonyi

≡ Széchenyi-tér 2. ≡

Ajánlja a most érkezett legújabb férfi és fiu téli kabát és Raglánjait.

Férfi-, és fiu- gyermek-öltönyeit, az on- kívül szörme Mikádóit.